

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

§. 9. Quomodo juvetur quis circa spem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

§. 6.

Infirmus iuvandus etiam in temporalibus.

Post spiritualia in temporalibus quoque adjuvandus est infirmus. 1. Uxori (si habeat) prospiciat de dotis restitutione, victu & aliis: Liberis, de piis tutoribus; recta institutione; educatione. Filiabus nubilibus de matrimonio seu monasterio; servis de salario, seu recompensatione exhibitæ servitutis; Creditoribus de solutione. 2. Si tutelam, bona Principis, Communitatis vel alia administravit, si officium publicum gessit, de quibus reddenda est ratio, fiat, dum tempus durat & ratio. 3. De sepultura sua modum statuât, superflua prohibeat. 4. Testamentum faciat legibus conforme, in quo hæredes unum vel plures instituat; Uxori, liberis, creditoribus, ministris, pauperibus provideat; vel si testamentum jam factum sit, videat an in eo aliquid de supradictis addere, detrahere, commutare necesse sit? An in eo pauperum, vel Ecclesiarum, vel aliorum piorum locorum, aut miserabilium personarum mentio? Testamento Executores, qui prudentes, periti ac bonæ conscientiæ sint, constituat.

§. 7.

Quid si infirmus jam omnia necessaria adhibuisse dicatur?

Si quis Parochus vel Sacerdos accedit aut vocatur ad infirmum, qui jam confessus esse, & alia fecisse dicatur, videat tamen an aliquid in eo desiderari adhuc possit. 1. Circa sacram communionem. 2. Confessionem. 3. Restitutionem famæ vel bonorum. 4. Contritionem. 5. Pacem componendam aut stabilendam. 6. Testamentum faciendum, vel corrigendum. 7. Extremam unctionem capiendam. 8. Consolationem ei dandam. 9. Circa alia, quæ ab ipsomet infirmo intelligere licebit. 10. Circa ea quæ sequentibus §§. continentur, &c. Quæ quidem omnia diligenter suppleri curet, suppressa semper nimia spe temporalis vitæ, ne à recta moriendi dispositione retrahatur infirmus.

§. 8.

Quomodo circa fidem quis iuvetur?

Qui circa fidem, vel articulum ejus aliquem errare noscitur, aut dubitare, iuvandus est. 1. Expositione articuli illius. 2. Autoritate Sacræ Scripturæ. 3. Autoritate SS. Patrum, Conciliorum, &c. 4. Professione fidei. 5. Recitatione Symboli Apostolorum, Sacerdote prælegente per modum orantis. 6. Si doctus sit infirmus recitatione

eiusdem Symboli per modum se Deo commendantis, Deo se offerentis, Deum obsecrantis, gratias agentis &c. dicendo v. g. commendo, offero me tibi, Miserere mei; Gratias ago tibi JESV Christe, qui pro me passus, crucifixus, mortuus, sepultus &c. qui venturus es iudicare, & mercedem reddere unicuique juxta opera sua, ideoque per intercessionem B. Mariæ omniumque Sanctorum, conservare me digneris in sancta Romana Ecclesia Catholica, dare remissionem peccatorum, per veram eorundem confessionem, & contritionem, ac demum absque purgatorii poenis vitam æternam, &c. sic in singulis articulis alios immiscendo, præsertim de quibus infirmus dubitare putatur.

Qui circa fidem (quod Diaboli inspirationibus accidere solet) tentatur, uti potest, 1. Unica & generali solutione, Credo quicquid credit sancta Mater Ecclesia. 2. Protestatione fidei, qua se in Catholica fide permanere, vivere, mori, nec latum unguem ab ea discedere velle, expressis verbis coram testibus declarat. 3. Generalibus argumentis, 1. ab exemplo tot millium sanctorum, propter hanc fidem, & in ea mortuorum. 2. à testimoniis Dei, Angelorum, Sanctorum. 3. à miraculis in hac fide, & ob eam editis. 4. ab antiquitate, quæ etiam cognosci potest in Ecclesiis, Monasteriis, Episcopopatibus ab Hæreticis jam dudum destructis, à quibus olim tot sancti viri prodierunt; à perfectione disciplinæ Christianæ.

§. 9.

Quomodo iuvetur quis circa spem.

Quod si infirmus circa spem errare vel tentari dignoscitur, vel quia frigidus est in spe erga Deum, vel quia sibi nimium præsumit, vel quia nonnihil diffidit ac desperat, sequentibus opus est remediis. Qui frigidus est, 1. excitari in eo debet desiderium æternæ beatitudinis: quod fieri solet exaggerando calamitates, misérias & labores præsentis vitæ, laudando vitam cœlestem à visione Dei, à societate SS. Angelorum, & multorum millium Electorum, ab immortalitate, à securitate, à gaudiis & consolationibus infinitis, & inenarrabilibus. Augeri spes consequentiæ beatitudinis potest; 1. Per considerationem bonitatis Dei, qui ita bonus est, ut licet per peccatum infinite offendantur, tamen non vult mortem peccatoris, sed magis, ut convertatur & vivat. 2. Per considerationem Passionis & meritorum Christi. 3. Per contemplationem tot intercessorum B. M. Virginis Angelorum omnium SS. 4. Per breves quasdam & devotas oratiunculas. 5. Per excitationem contritionis &c. Qui excedit in spe,

ac nimium de operibus suis præsumit, refræ-
nari debet. 1. Quod non ex operibus iustitiæ
quæ fecimus nos, sed secundum misericor-
diam suam, salvos nos facit Deus. 2. Quod
in bonitate Dei, & meritis Christi, figenda est
anchora spei nostræ. 3. Quod soli Deo hon-
nor & gloria, nobis autem confusio propter
peccata nostræ, quæ propriè nostra sunt.
4. Quod bona, quæ egimus, Deo in acceptis
referenda. 5. Quod licet fecerimus omnia,
tamen servi inutiles sumus. Qui vero nimis
præsumit de misericordia Dei, nec de pecca-
tis videtur compunctus, dirigendus est ad
contritionem.

Sin autem diffidentia & desperationis vi-
tio laborare videtur, inquirenda est causa dif-
fidentia: ac 1. Si oritur forte ex affectu pra-
vo odii, inimicitia, usuræ, malæ conversatio-
nis, voluntatis non restituendi aliena: aut ex
peccato in confessione omisso, vel non satis
explicato; removendum est impedimentum
& affectus per ea quæ infra habentur. 2. Si
diffidentia provenit ex pusillanimitate naturæ,
vel memoria peccatorum præteritorum, vel
tentationibus Dæmonis, animari debet infir-
mus. 1. Ex parte Dei: quia Pater est, quia
miserationum ejus non est numerus, quia pa-
tiens, benignus, longanimis & multum mise-
ricors, & præstabilis super malitia: quia pro
nobis Filium suum unigenitum dedit. 2. Ex
parte mediatoris ipsius Christi Domini No-
stri, quia peccata nostra tulit, & iniquitates
nostras ipse portavit. 3. Ex multitudine Ad-
vocatorum Cœlestium. 4. Ex parte promif-
sionis Dei. 5. Ab exemplo Davidis, Petri,
Pauli, Matthæi, Magdalenæ, Latronis, alio-
rumque, qui ex magnis peccatoribus magni
Sancti effecti sunt. 6. Ex bonis operibus quæ
fecit. 7. Brevibus ac piis oratiunculis.

§. 10.

*Circa charitatem qualiter quis
juvandus.*

Non minus elaborandum est Sacerdoti,
ut infirmum in charitate Dei inflammet,
per quam fides firmatur, spes erigitur, pa-
tientia in adversis administratur; Excitabitur
autem ad amandum Deum per sequentes con-
siderationes. 1. Propter perfectionem & ex-
cellentiam Dei, nimirum Sapientiam, virtu-
tem, pulchritudinem, nobilitatem, bonita-
tem, felicitatem, omnipotentiam &c. 2. Pro-
pter prævenientem ejus dilectionem, quia
ipse prior dilexit nos, magis quam pater fi-
lium, sponsus sponsam, amicus amicum.
3. Etiam fera animalia ad redamandum cogere
solent. 4. Propter beneficia gratiæ & redem-
ptionis. 5. Propter beneficia gloriæ in
cœlis præparatæ. Præterea amor accendi po-
test per exempla Sanctorum, per breves ora-

tiunculas amore plenas, per excitationem
contritionis, &c. ut supra.

Ad excitandam autem fidem, spem, chari-
tatem, contritionem, conducit aliquando ut
sacerdos accepto in manus Crucifixo per sin-
gula ejus membra ac partes materiam dicta-
rum virtutum suggerat, & quasi ad oculum
infirmo demonstret, addendo subinde nervo-
sas & accommodatas quasdam precatiuncu-
las.

§. 11.

*Quomodo juvandus qui nimio hujus
vitæ amore detinetur.*

IS qui vitæ hujus nimio amore ægrè mori-
turus deprehenditur, disponendus sequen-
tibus. 1. Statutum est omnibus hominibus
semel mori. Et morsque differtur non aufer-
tur, & quæ jam amara esse videtur, alio tem-
pore erit amarissima, cum forte minus dispo-
situs fueris. 2. Voluntas Dei est, cui nos de-
bemus subiicere, ad exemplum Christi Do-
mini in horto orantis. 3. Consolari nos debet
bonitas divina, ex cujus dispositione (ut ait
S. Chryostomus) boni tunc decedunt ex hac
vita cum meliores sunt, mali cum minus mali
quam futuri erant, si adhuc viverent. 4. Mors
bonorum preciosa in conspectu Domini, ideo-
que non Mors, sed transitus ad meliorem vi-
tam appellatur. 5. Superantur per mortem
omnes miseriam vitæ hujus miseriam, quibus
nec unâ horâ vacuus est homo. 6. Patriar-
chæ, Prophetæ, alique viri sancti veteris te-
stamenti, summo desiderio optabant, expe-
ctabant, & acceptabant hanc mortem; quæ
tamen illius temporis sanctos non ad cœlum,
sed ad limbum transmittibat: quanto magis
nos Christiani! 7. Militia est vita humana su-
per terram; finis autem belli, pax: sic finis
vitæ fidelium, requies, gaudium sempiter-
num. 8. Multi sancti Dei optabant mortem,
imo seipsos morti ultro objiciebant.

§. 12.

*Quomodo qui nimio rerum temporalium
affectu laborat, juvetur.*

QUI mori renuit ob rerum temporalium
affectum, puta dignitatum, divitiarum,
voluptatum, uxoris, filiorum, amicorum &c.
juvari potest partim per remotionem earum
rerum, quæ hunc affectum nutrire possunt,
qualis est aspectus personarum quas diligit;
partim per rationes temperantes hunc affe-
ctum. 1. Affectus carnalis affligit hominem
sine fructu, imo noxius est, cum impediatur
præparationem ad mortem; à qua dependet
æternitas. 2. Post mortem, iis quos diligit,
plus prodesse apud Deum poterit quam nunc.
3. Deo committenda temporalia, qui tan-
quam